

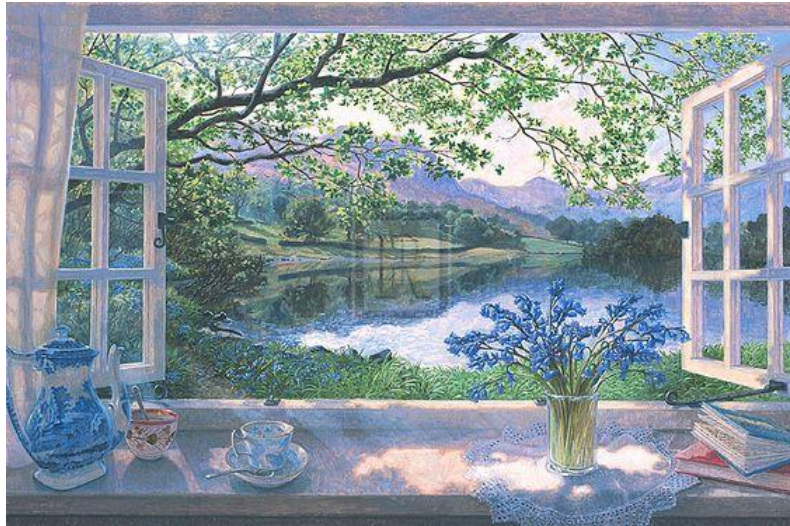
Heel de dag
is mijn mond
vervuld van uw lof
en uw luister.
Psalm 71:8

DailyVerses.com

Maranatha Mare

oktober 2023

Jaargang 50 No 9

open ramen

zet vandaag eens ieder raam
en je deur wijd open
er zal vast wel iemand zijn
die er langs komt lopen
en waartegen je iets liefs
uit je hart kunt zeggen
eventjes een vriendenhand
op een schouder leggen

kijk, daar loopt meneer van Dam
hij zwaait uitgelaten
dan komt diepbedroefd Hermien
zij wil vast wel praten
't zijn de kleine dingen die
veel veraangenamen
liefde toont zich zo veel meer
dan bij dichte ramen

geef eens die gesloten deur
in je hart een zetje
gooi je ramen maar eens los
mensenkind, wat let je!
het wordt een bijzond're dag
als ze langs je lopen
en blij zeggen: Piet heeft weer
alle ramen open!

Frits Deubel

<https://www.geestelijkegedichten.nl/pa397.htm>

“Dit is die maand Oktober”

Pretoria is weer paars. Op weg naar de uni zag ik het: de eerste jacaranda-boom van het seizoen. Dit is geen imposante boom, klein en niets bijzonders. Op de universiteitscampus zijn er gigantische jacaranda-bomen met donkere stammen, zo hoog als de gebouwen. Wel imposant. Door het jaar merk je de kleine boom naast de weg niet eens. Maar elk jaar is die de eerste die bloeit. Net als de grotere boom die ik zie als ik mijn huis uitga, de laatste is die begint te bloeien. Die gaat nog door tot eind november wanneer de anderen al uitgebloeid zijn. Zo heb ik die bomen leren kennen: de eerste en de laatste, elk jaar hetzelfde.

Toen ik mijn moeder belde, vertelde ik: “De eerste jacaranda begint al te bloeien.” Mijn moeder is jarig in oktober, jacaranda-maand – volgens de Afrikaanse dichter C. Louis Leipoldt “die mooiste mooiste maand”. Dit jaar op 9 oktober wordt mijn moeder 90 jaar. Maar, zegt ze, in haar ganse leeftijd was ze nooit éénmaal in Pretoria in de jacaranda-tijd. Ik hoorde de spijt in haar stem. Wat jammer, dacht ik – om dit nooit eens gezien te hebben!

Dat voorrecht had ik al sinds mijn achttiende jaar toen ik student was in Pretoria. Jacaranda-tijd was examentijd. Het bijgeloof onder de studenten: als een jacaranda-bloemetje op je hoofd valt zult je voor het examen slagen. Wij liepen onder de bomen in de hoop dat het zou gebeuren. Net voor mijn Grieks-examen waarover ik vrij benauwd was, viel er een bloemetje op mijn hoofd!

Misschien heb ik in het bijzonder vreugde in de jacaranda-tijd omdat ik altijd al hield van de kleur paars, in de vele schakeringen daarvan. In één boom kun je soms tegelijk blauwpaars en rozepaars zien. Dit hangt ervan af hoe licht en schaduw daarop valt. Licht maakt roze, schaduw maakt blauw.

Er zijn verschillende connotaties met de kleur paars in onze cultuur. Paars als de koninklijke kleur. Paars als de kleur van rouw. Als niet in het zwart gekleed voor een uitvaartdienst, is paars ook nog goed.

In het liturgische jaar is paars de kleur van Advent – wachten in het donker van het menszijn op het licht van de bevrijding, de komst van Jezus. Paars is de kleur van de Lijdenstijd – wachten in het donker op het licht van de bevrijding, de opstanding van Jezus.

Volgens de kleurenpsychologie kunnen we 17 miljoen kleuren zien. Om kleur te zien is het resultaat van de wisselwerking tussen de ogen en de hersenen. Kleur zien we niet alleen met onze ogen, maar ervaren dit ook op emotioneel niveau. Met het ervaren van kleur gebeurt er een fysiologische verandering in het lichaam. Kleur beïnvloedt kennelijk hoe we denken, hoe we ons voelen en hoe we ons gedragen.

Elke kleur heeft volgens de kleurenpsychologie een aantal positieve en ongunstige psychologische eigenschappen. Paars is dan de kleur van luxe en weerspiegelt het gevoel met royaal, stijl, rijkdom en spiritualiteit. Positieve eigenschappen van paars sluiten in: om te op te beuren, te stimuleren tot creativiteit, en een gevoel van luxe en comfort te geven. De ongunstige eigenschappen sluiten in: introversie, minderwaardigheid, decadent, goedkoop. Zegt de kleurenpsychologie: kleur heeft een effect op je onderbewustzijn.

Wat je mooi vindt en wat je vreugde geeft, heeft een effect op alle drie aspecten van het menszijn. Het lichaam ervaart schoonheid door middel van de zintuigen. Schoonheid laat het lichaam ontspannen en de brein kalmeren. Schoonheid laat de psyche de emotie van vreugde ervaren. De schoonheid van mooie muziek, de natuur, een gedicht of een kunstwerk voert je een moment lang weg uit de realiteit. De psyche kan dan even rusten. Op het spirituele niveau ervaar je verwondering over iets wat je echt mooi vindt en voel je verbonden met iets groters dan jezelf. Zoals C. Louis Leipoldt het zegt:

*Dit is die maand Oktober!
Die mooiste, mooiste maand.
Ek dink die mense vier
Vir ewig in die hemel
Oktobermaand soos hier!
Wat wens jy meer as blomme,
as helder dag en nag?
Wat kan jy beter, mooier
of heerliker verwag?*

Yolanda Dreyer

Gemeentenieuws

In onze kleine gemeente zijn er steeds een aantal kerk-familie leden die tobben met hun gezondheid:

- ✓ Ina Tanzer ligt in het ziekenhuis en is erg zwak, gelukkig zijn al haar kinderen in de buurt om haar te ondersteunen. Onze dank ook aan Emmy die Ina ondersteunde voordat de kinderen kwamen, en Emmy en Roos die trouw op bezoek gaan bij Ina
- ✓ George Mijné gaat binnenkort met een nieuwe behandelingstraject beginnen
- ✓ Marjan van Zee kampt met een hersenstumor en de gevolgen daarvan
- ✓ Yvonne de Koster herstel langzaam maar zeker van haar knie operatie
- ✓ Richard en Linda Steinmann tobben allebei met hun gezondheid en de gevolgen daarvan

De vergeten verzen van *Blijf mij nabij*

Blijf mij nabij, wie kent dat lied niet? Elk jaar maakt het indruk op de vierde mei: dan klinkt het op de Dam in Amsterdam. In de film *Titanic* speelt een muziekgroep het lied terwijl het schip aan het zinken is. Wij kwamen drie ‘vergeten verzen’ uit *Blijf mij nabij* tegen. Deze verzen maakten deel uit van het Engels origineel, maar zijn in het Nederlands onvertaald gebleven.

Het lied *Blijf mij nabij* (*Abide with me*) werd geschreven door Henry Francis Lyte. Hij werd in 1793 in Schotland geboren. Later wordt hij predikant in de Anglicaanse kerk, zo’n 25 jaar in dezelfde gemeente. In die periode maakt hij mee dat een vriend en collega plotseling sterft.

In veel van zijn liederen en gedichten keert dat thema terug: de kwetsbaarheid van het leven, en de noodzaak om bij God bescherming te zoeken. Denk maar aan zijn bewerking van Psalm 103, loof de Koning heel mijn wezen (Lied 103c uit het Liedboek):

*Ja, God spaart ons en Hij redt ons,
Hij kent onze broze kracht,
Hij bewaart ons,
Hij ontzet ons van de boze en zijn macht
Snel vergaan de mensenkind’re
Als de bloemen op het veld.
Looft de Heer van dood en leven
Hem die onze dagen telt.*

In 1847 moet Lyte aan den lijve de kwetsbaarheid ervaren: hij krijgt TBC, en zal niet langer als voorganger kunnen werken. Op zondag 5 september van dat jaar leidt hij zijn laatste kerkdienst. De tekst van de preek was uit Lukas 24:29, waar de Emmausgangers zeggen tegen de Heer: ‘Blijf bij ons, want het is avond’. Op de avond van die dag schrijft hij *Blijf mij nabij*.

Lyte maakt een wandeling langs het naburige strand. Het is avond, hij is moe en niet gezond. Al lopend rollen de dichtregels hem in gedachten:

*Swift to its close ebbs out life’s little day...
Heaven’s morning breaks,
and earth’s vain shadows flee.*

Ook in de rest van het lied ervaar je die avondwandeling langs het strand.

Lyte dicht bijvoorbeeld over veranderingen die steeds maar komen, zoals eb en vloed op het strand. God is zijn Rots in de branding, die hem nabij blijft.

In zijn werkzame leven als predikant was Lyte vele mensen voorop gegaan in een rouwstoet. Bij een Anglicaanse rouwstoet werd vooraan de rouwstoet een kruis

gedragen. Boven de mensenmassa uit zag je dat kruis: het kruis dat altijd hoger reikt, het kruis dat steeds voorop gaat. Vandaar die liedtekst:

*Houd, Heer, uw kruis
hoog voor mijn brekend oog
Lichtend in het duister,
wijs de weg omhoog.*

Als Lyte zijn lied klaar heeft, verhuisd hij definitief naar Frankrijk. Twee maanden later sterft hij, gaat hij 'de weg omhoog', tot God.

Wie de oorspronkelijke tekst van Lyte leest, treft daar drie Engelse verzen in aan die wij in Nederland niet kennen. Wij hebben die verzen een zingbare, Nederlandse vertaling gegeven:

*Kom tot mij, Heer,
niet voor een kort moment:
laat mij stééds weten
dat U bij mij bent.
Vertrouwd, genadig,
geduldig en ook vrij:
blijf niet slechts even, Heer,
blijf stééds bij mij*

*Mild en vergevend,
liefde dag aan dag,
geef dat ik altijd
bij U schuilen mag.
Kom niet als Rechter,
streng en hard voor mij:
U, Vriend van zondaars, Heer,
blijf mij nabij.*

*Was ik opstandig, koppig, eigenwijs,
toch bleef U bij mij
op mijn levensreis.
Trouw is Uw liefde,
en dit maakt mij blij:
wat ik ook doe, o Heer,
U blijft nabij.*

Arjan Berensen

https://www.lichtendlicht.nl/blijf-mij-nabij/?fbclid=IwAR2Wpeila19Bns_DUqfupBcZszaHdZZthCKKUfJTf1uHB-zGOF_qOp05KdM

Mozes de watermanager: waar ging het mis?

Is water een vloek of een zegen?

Water. De mens heeft altijd al een turbulente relatie met dit oerelement gehad. Ook in het leven van de grote leider van het Oude Testament, Mozes, speelt het een grote rol.

De zomer is een tijd van water. Als het warm is, heeft je lichaam vocht nodig. We zoeken zwembaden op, meertjes en de golven van de zee. Water verkoelt en hydrateert, maar speelt nog een veel grotere rol in ons leven. Het reinigt én kan bacteriën helpen verspreiden. Valt er te weinig regen, dan hebben we een probleem. Smelten de ijskappen, dan hebben we óók een probleem. Water vormt een natuurlijke grens tussen plaatsen en mensen. Wie naar de Titanic duikt, brengt zichzelf in gevaar – maar zodra het een paar dagen warm is, hoor je alweer over een kind dat verdronk in veel minder diep water, gewoon in Nederland. Water is een vat vol mogelijkheden en gevaren. Wie als mens het water goed weet te managen, is de leider van de toekomst. Dat zag prins Claus goed in toen hij onze toenmalige kroonprins Willem-Alexander aanraadde om zich te gaan toeleggen op watermanagement. Een groot deel van de huidige en aankomende problemen heeft namelijk te maken met water. Dat is niet alleen iets van onze tijd: de mens heeft altijd al een turbulente relatie met dit oerelement gehad. Ook in het leven van de grote leider van het Oude Testament, Mozes, speelt het een grote rol.

Water heeft er lange tijd voor gezorgd dat Egypte een van de rijkste landen ter wereld was. De rivier de Nijl overstroomde met enige regelmaat en zorgde voor een zeer vruchtbare delta. Daar konden de Egyptenaren op rekenen in hun landbouwplanning, en zo werden ze al gauw bijzonder machtig. Met die macht gingen ze niet altijd even sympathiek om: aan het begin van het Bijbelboek Exodus dwingen ze het Hebreeuwse volk om als slaven te werken. Zij moeten de voorraadsteden aanleggen waar de Egyptenaren al hun overtollige graan kunnen opslaan. De rijkdom van de Nijl is een zegen voor Egyptenaren, maar wordt tot vloek voor Hebreeërs.

Dat wordt nog erger wanneer de farao van Egypte vindt dat er te veel Hebreeuwse jongemannen rondlopen in zijn land. Hij is bang voor een opstand – bang dat ze zijn vruchtbare land afpakken en de graanvoorraad plunderen. Daarom geeft hij de Egyptenaren een gruwelijke opdracht: alle pasgeboren Hebreeuwse jongetjes moeten in de Nijl worden verdronken. Het hele Egyptische volk moet aan die genocide meewerken. Hier doet de farao iets intens goddeloos. In zijn

ongebreidelde haat verdraait hij het scheppingswerk van God op demonische wijze: de rivier die altijd leven gaf, brengt nu aan velen de dood.

Jochebed, een Hebreeuwse moeder, gehoorzaamt de farao en vertrouwt haar baby toe aan de Nijl. Dat doet ze wel op haar eigen, gelovige voorwaarde: ze legt het drie maanden jonge kindje, dat ze nog maar geen naam heeft gegeven, in een mand van papyrus. Zo drijft het weg, terwijl haar hart breekt. Normaal gesproken is haar zoon hetzelfde lot beschoren als al die andere jongetjes: zijn mandje zal gaan lekken, het water wordt zijn dood. Godzijdank staat verderop de Egyptische prinses in de Nijl. Zij gebruikt het water om zich te wassen – misschien om zich te reinigen van de vuiligheid van haar vader. Ze ziet het kind en adopteert het direct. Zijn naam wordt: Mozes, opgeviste.

Nu Mozes voorlopig veilig is, is het interessant om even uit te zoomen en te zien dat water in de hele Bijbel een rol van leven en dood vervult. Als Jochebed haar baby in een mandje legt, gebruikt de Hebreeuwse verteller hetzelfde woord dat gebruikt wordt om de ark van Noach aan te duiden. In dat verhaal dreigt de waterdood de hele wereld te overvallen, maar ontkomt er één familie aan de ramp. In beide gevallen is het God die ingrijpt en een nieuw begin wil maken aan de hand van die gedoemde drenkeling die een geredde enkeling mag worden. Van het begin tot het einde van de Bijbel is God een watermanager die zorgt dat er leven kan zijn op aarde. Voordat God begint te scheppen is er alleen nog maar een grote oervloed. Op de tweede én derde scheppingsdag geeft God het water een eigen, afgemeten plek, zodat daarnaast ook lucht en land mogen bestaan. In het visioen van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarmee het laatste Bijbelboek Openbaring eindigt, is er geen zee meer. Alleen maar een kristalheldere rivier met water dat leven geeft. De dreiging van kolkend water is weggenomen, de vitaliteit van H₂O blijft altijd bestaan.

Zodra Mozes van God de bevrijder van de Hebreeuwse slaven mag worden, gebeuren er nog meer wonderlijke dingen met water. Door de Nijl stroomt geen water meer, maar bloed. Wat Egypte eerst nog leven gaf, staat nu symbool voor de dood. Daarmee spiegelen Mozes en God de farao voor wat hij zélf met de schepping heeft gedaan. Gelijktijdig leren ze het hele volk een les die nieuw en uniek is: dat de Nijl geen godheid op zichzelf is, dat er geen Egyptische god is die de rivier voor altijd intact houdt en beschermt. Integendeel: het water is een ontembare mythische kracht, tótdat je gelooft in de ene God van hemel en aarde. Diezelfde God doet vervolgens iets nóg ondenkbaarders. Terwijl de Hebreeërs ontsnappen uit Egypte, worden zij opgejaagd door een leger van de farao. Dat leger jaagt hen richting zee. Een zee zwem je niet zomaar over, dus het wordt kiezen: terug de slavernij in, of omkomen in de zoute watermassa. Maar dat

duivelse dilemma is buiten God gerekend. God laat Mozes zijn staf in de lucht houden, en direct ontstaat er een pad dwars door de zee. Zelfs de meest onverslaanbare natuurkracht wijkt nu voor het plan van God, die zijn volk bevrijdt uit de slavernij. Het pad sluit zich zodra de Egyptenaren het betreden, en zo worden de rollen omgedraaid: het water is veilig voor de Hebreëer, maar betekent de dood voor elke slavendrijver.

In hun tocht richting een nieuw bestaan moeten Mozes en zijn volk nog veertig jaar door een woestijn zwerven. Voor het eerst zijn ze ergens waar niet water, maar watertekórt een gevaar vormt. Herhaaldelijk vragen de dorstige Hebreërs aan Mozes wat ze in hemelsnaam moeten drinken. Ook hier toont God zich als iemand die leven geeft en de elementen beheerst: zolang Mozes in verbinding staat met God, is er altijd zoet water om te drinken.

Dat is waar het uiteindelijk misgaat met Mozes. Op een kwade dag staat het volk weer bij hem te klagen over de droogte. Mozes is ten einde raad als opgebrande leider van een troep gevluchte slaven in een woestijn. Boos loopt hij samen met zijn broer naar de klagers toe, slaat twee keer op een rots, en daar stroomt het water alweer. God heeft er wéér voor gezorgd, maar Mozes verspreekt zich als hij in zijn woede iets roept als: “Zal ik dan maar weer water voor jullie regelen?”

De man die als baby machteloos op een arkje heeft gedreven, had beter moeten weten: uiteindelijk is geen enkel mens de baas over het water. Geen menselijke leider is een échte watermanager, want de enige die “de wateren met holle hand omvat”, in Jesaja’s woorden, is God zelf. Van begin tot einde leren we lessen uit Mozes’ leven aan de hand van water. Uit al zijn ervaringen zien we hoe machteloos we eigenlijk staan tegenover de grillige natuur, waar soms te veel, soms te weinig water is. Waar water leven en dood, kansen en onmogelijkheden kan bieden. Ook de moderne mens met dijken, cruiseschepen, kranen, sluizen en polders mag van Mozes’ verhalen leren hoe fundamenteel afhankelijk wij nog altijd zijn van de Allerhoogste. Wie oplet, leest het bewijs nog elke dag in de krant.

Alain Verheij

<https://www.eo.nl/artikel/mozes-de-watermanager-waar-ging-het-mis>

Dienstrooster oktober 2023			
	zondag 1 okt	zondag 8 okt	zondag 15 okt
1	Ferry vd Kuil	Eddie de Jong	Hilde Herholdt
Bloemen	Ellen vd Kuil	Emmy Reinten	Peggy Mijne
Koffie		Priscilla Ndlovu	
Trakteren		Familie Herholdt	
	zondag 22 okt	zondag 29 okt	
1	Emmy Reinten	Jan Willem Hoorweg	
Bloemen	Rietje Spoon	Ellen vd Kuil	

De datums op dit rooster zijn alleen maar een richtlijn, laat het gerust weten als het u niet uitkomt, wij kunnen ruilen of invallen.

Agenda oktober 2023		
zondag 1 okt	10:00	Eredienst Ds. Y Dreyer
dinsdag 3 okt	9:00-13:00	Kerkkantoor
zondag 8 okt	10:00	Eredienst Ds. T van Wyk Koffiedrinken
dinsdag 10 okt	9:00-13:00	Kerkkantoor
zondag 15 okt	10:00 11:00	Eredienst Ds. Y Dreyer Korte gemeenvergadering (goedkeuren van audit verslag)
dinsdag 17 okt	9:00-13:00	Kerkkantoor
zondag 22 okt	10:00	Eredienst Ds. Y Dreyer
dinsdag 24 okt	9:00-13:00	Kerkkantoor
zondag 29 okt	10:00	Eredienst Ds. Y Dreyer
dinsdag 31 okt	9:00-13:00	Kerkkantoor

Verjaardagen oktober 2023		
zaterdag 14 oktober	Monique Schmidt	
dinsdag 24 oktober	Yvonne de Koster	083 326 5576
vrijdag 27 oktober	Hilda Herholdt	082 346 2172

MARANATHA KERK

Webadres	http://www.nlgemeente.co.za
Facebook	http://tinyurl.com/FBMaranatha
Straatadres	Sherborneweg 3, PARKTOWN
Postadres	Nederlandssprekende Gemeente Postbus 84552 GREENSIDE 2034
Predikante	Ds Yolanda Dreyer 012 348 9850 / 082 893 2104 yolanda.dreyer@up.ac.za
Kerkkantoor Dinsdag ochtend 09h00 – 13h00	Joke de Jong 072 443 3535 nlgemeente@mweb.co.za
Bank Details	Beneficiary: Ned. Hervormde Kerk Nedbank Current Account 1979 316872 Branch: Nedbank Fox Street, Code 190805 Code 198765 for online payments
Scriba Redactrice Mare	Ellen van der Kuil 011 478 1082 / 083 626 3272 evdkuil@gmail.com
Kassier	Marco van Wieringen 011 442 9696 marcovw@mweb.co.za
Koster	Ferry van der Kuil 011 478 1082 estruct@iafrica.com
Organist	Johan van Staden 082 928 5874 jvstaden@protonmail.com